

[Sønderup.]

sted og det afløses af en større eller mindre stigning, tror mange, at nu er landbruget ovenpå igen. Man overser som regel, at slutresultatet af et års prissvingninger i de senere år oftest er blevet et stagnerende eller faldende niveau. I det sidste nummer af Landbrugsrådets Meddelelser er der nogle ret interessante statistiske oplysninger, der så tydeligt viser tendensen. Sammenlignes gennemsnitspriserne for landbrugsvarer i året 1958 med priserne i perioden 1953-57, viser det sig, at priserne på enkelte undertagelser nær gennemgående er lavere i 1958 end i de 4 foregående år. Det vil altså sige, at den kolossale stigning, der har fundet sted i omkostningerne, fordi alle andre skulle have lønforhøjelser, har landbruget selv måttet bære. Man har klaret sig igennem dels ved slid og sparsommelighed, dels ved bedre metoder i mark og stald, og det er vel forståeligt, at mange er ved at tabe modet. Hver gang man gennem øget indsats på forskellig vis er lige ved at have afbødet følgerne af omkostningsforøgelse, kommer der nye udgiftsstigninger. Jeg gentager: det er vel forståeligt, at man på sine steder er ved at tabe modet og fristes til at give op. Jeg tænker i den forbindelse på de ægtepar, der går og pukler med en landbrugsbedrift og ikke kan få den fornødne medhjælp.

Man møder også den påstand, at landbruget ved at foretage mekanisering har skubbet arbejdskraft og medhjælp bort. En sådan påstand giver et noget fortegnede billede. Man kan med lige så god ret sige, at det var afgangenen fra landbruget, der tvang os til mange gange at mekanisere mere, end ønskeligt var.

Og hvorfor har afgangenen fra landbruget været så stor? Det har den, bl. a. fordi der igennem flere år har været ført en skæv erhvervspolitik. I kraft af restriktionspolitikken har især en række industriområder fået sådanne betingelser at virke under, at de har været i stand til at lokke med løfter om løn- og arbejdsbetingelser, som et erhverv som dansk landbrug, der er negativt beskyttet, ikke har kunnet konkurrere med.

Man taler fra mange sider tidligt og sent om de store årgange. Ja, der var så galt for nogle dage siden, en eller anden nationaløkonom var det vist, der havde bekyrnin-

ger på de unge pigers vegne, der tilhørte de såkaldte store årgange, for, sagde han, de store årganges piger er jo ofte giftmodne før de store årganges mænd, og derfor må de unge piger enten vente eller også tage til takke med en ældre herre. Ak ja. Mon ikke den pågældende nationaløkonom har taget den sidste reservation, der kan tages over for det problem?

Men hvor er for resten de store årgange? Jeg kunne næsten fristes til at sige, at de i en vis forstand ingen steder er, i hvert fald ikke dér, hvor der skal bestilles noget. Det er vel en 6-7 år siden, jeg ved møder gav udtryk for, at jeg regnede med, at de store årgange ville omkomme af sig selv dels som følge af den kortere arbejdstid, dels som følge af oprettelsen af nye embeder og stillinger og dels på grund af al den uddannelse og skolegang, som det jo ikke mindst på grund af den ny skolelov er blevet moderne at sætte i scene.

Nu om stunder må børn og unge mennesker efter socialistisk og vel efterhånden også efter radikal opfattelse ikke have for mange pligter og for meget legemligt arbejde. De store årgange findes i hvert fald ikke dér, hvor man har brug for dem. Landbruget savner medhjælp, og samtidig klages der over manglende tilgang af lærlinge til så at sige alle områder. En hel del tyder på, at landbrugets vanskeligheder bl. a. i forbindelse med medhjælperespørgsmålet bliver så store i løbet af kort tid, at vi pludselig kan blive vidne til en strukturændring inden for dansk landbrug i retning af mere ekstensiv drift. Det er ikke landbrugets ønske at gå i den retning, vi gør det kun nødtvunget, tvunget af omstændigheder, der som baggrund har en til dels forfejlet og urimelig behandling af landbruget i mange forbindelser.

Jeg kan om det foreliggende lovforslag sige, at venstre vil stemme for det. Det er jo fremgået som et resultat af de forhandlinger, som den højtærede landbrugsminister har ført med landbrugsorganisationerne, og jeg har forstået, at der er enighed parterne imellem. Der er ikke så forfærdelig mange penge i lovforslaget, men landbruget er jo så vant til at lade sig nøje med lidt eller intet, og der er i hvert fald ingen grund for regeringen til at henfalde til rørelse over sine egne gode gerninger, hver-